

# EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Hirdetési díj: Háromhásos petisor egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hirdetés jutányosabb. Nyilrtér: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz. Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

## Tanévet megnyitó beszéd.

Írta s a Kollégium 1908. szept. 17-iki megnyitó-ünnepélyén elmondta: dr. Szlavik Mátyás, a Kollégium e. i. rector-professora.

Nagyságos és Nagytiszteletű Igazgató-választmány!

Milyen tisztelt Kartársaim!

Kedves Ifjúság!

Ismét beköszöntött az új iskolai esztendő a maga gazdag feladataival. Szívvel köszöntöm ez új tanév elején az új erővel és új akarat-elhatározással az Alma Mater ősi falai közé sereglett tanárokat és ifjúságot! Szívem egész melegeivel köszöntelek különösen benneteket, kedves ifjak, nyelv- és vallásfelekezeti különbség nélkül, kik a közelből és távolból ide sereglettetek, hogy szüleitek imádságba foglalt óhaj-tásainak megfelelőleg, itt, a mi odaadó vezérletünk mellett, megvessétek lelkeitekben a művelődésnek amaz alapját, a melytől függ úgy a ti jövődő boldogságtok, mint a haza és egyház üdve és java egyaránt most és mindenkoron. Hozott Isten benneteket! Adja a jósa-gos isteni gondviselés, hogy mindazok a vágyak és reménységek, a melyeket szüleitek és hozzá-tartozóitok a ti jövődő boldogulástok tekintetében hoztátok s a mi oktató és nevelői munkásságunkhoz fűznek, mind valóra váljanak s a tanév végén mindnyájatok gazdagon arassa mindazt, a mit munkásságával önmagá-nak megvetett haza és egyház szolgálatában. Mert hiszen minden iskolai évben nemzedékek lesznek ismeretben gazdagabbak és lélekben nemesebbek. Ti is szaporítsátok azokat! Egy se veszzen el az év végén közületek!

Ha az ember szent vallásunk meggyőződése s a modern biologia és psychologia tanulsága

szerint az Istennek legtökéletesebb alkotása, isteni képmás, tehát a teremtés koronája: akkor az iskola, még pedig összes fokozataiban, a leg-szebb és legideálisabb emberi intézmény ezen a földön. Ennek az iskolának, s az abban folyó oktatásnak és nevelésnek célja pedig nem lehet más, mint az embernek emberré tévése a szó-nak legnemesebb értelmében; s e nagyon is általános és tágértelmű szó alatt: «ember», nem érthetünk mást, mint összes lelki tehet-ségeiben művelt, tehát a szükséges ismeretekkel, nemes érzelmekkel és szilárd akaratelhatározás-sal rendelkező, jellemes, keresztyén lelkületű embert. Egyházunk és nemzetünk műveltségé-nek átlagos mértékét elemi iskoláink szolgál-tatják, de már annak intelligens zömét fő- és középiskoláink adják az országnak. S minél hívebben tölti be magasatos feladatát az ifjúság kiművelésében a fő- és középiskola, annál tisztább és nemesebb lesz egész közéletünk, s annál inkább találja meg mindenkor, mint lelkész vagy tanár, ügyvéd, bíró vagy tisztviselő, vagy mint tanító a maga helyét és munkakörét, a hol hivatottsága és igazi kedve szerint dolgoz-hatik sikerrel haza és egyház szolgálatában. De ahhoz az kell, hogy — mint a kassai tanker. főigazgató is a kath. nagygyűlésen bővebben kifejtette — lehetőleg a családdal vállatve, az iskola a maga összes fokozataiban egyszerű, tiszta erkölcsű, testiles és lelkileg ép és egész-séges, kevéssel megelégedő, a szinkülsősége-ket és luxust megvető, embertársait keresztyén lélekkel szerető, tehát szociális érzésű és min-denkor Istenben bízó szellemi munkásgenerá-cziót neveljen. De hogy azt megtehesse, nemcsak

tanítania, hanem nevelnie is kell az iskolának, a szó legnemesebb értelmében véve. Helyes összhangzásba kell hoznunk a didaktikai és paedagogiai feladatokat. Egyik előkelő napi-lapunk is, a tanév elejéről hozott elmefuttatásá-ban, fő- és középiskoláink legnagyobb fogyat-kozását abban látja, hogy — mint maga mondja — csak tanítanak és nem nevelnek. Hibáztatja azt, hogy — mert az akaratot nem edzi — csekély része van a mai iskolának az ifjúság erkölcsi fejlesztésében. Csak oktatja az ifjakat és keveset gondol az egyéniség harmonikus nevelésével. Mi is azt valljuk, hogy nem elég a tudomá-nyos ismeretek elsajátítása. Annyit ér az iskola, a mennyire nevel. Ha az iskola nem tudja az akaratot kiművelni, akkor az egész iskolai cél el van hibázva. Ha az iskola csak oktatni tudja az ifjakat, akkor oktatni sem tudja. Hisz az ember elsősorban nem a tudományra, hanem a cselekvésre, az életre van teremtve. A tudás csak az akaratcselekvőség eszköze, az életben való boldogulás feltétele. Nem a passzivitásra, hanem az aktivitásra kell nevelnünk az ifjú egyéniségét, a mi csak úgy lehetséges, ha az ifjú cselekvőerejének, akaratának, tehát egész jellemének nevelésére fektetjük a fősúlyt. A földolog az embernél a cselekvőakarát. Ha ezt az iskola nem fejleszt és irányítja, akkor min-den egyéb munkája csekély értékű. Az erkölcsi-leg nevelő hatás fokozása a modern iskola, főleg középiskola egyik legszebb feladata és meg-valósítandó eszménye.

Minden iskolának feladata, de a prot. iskolá-nak — hagyományos multjához híven — két-szeresen feladata az, hogy necsak tanítson,

## AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

### Kirándulás a Tátrába.

Az eperjesi kir. kath. főgimnázium ifjúságából 25-tagú csapat az iskolaév elején megtette a Magas-Tátrába azt a kirándulást, a melyet az intézet még a mult évben állapított meg. Egyrészt a szorgalmi idő kezdete, más-részt a háromnapos kirándulás két napjának szünete lehe-tővé tette azt, hogy az ifjúság az időt, tanulmányainak mulasztása nélkül, a legokosabb módon használja fel; ehhez járul még a leggyönyörűbb időre való kilátás, úgy hogy minden tényező megvolt a szellem és a test egyöntetű fejlesztésére. Hulyák Valér, Jakobei Dezső és Kletsz Gábor tanárok irányították a csapatot, a mely szept. 8-ikán a hajnali vonattal a Hernád völgyében robogó vonaton célja felé sietett. A társaság több tagja már jól ismerte e szép völgyet, de azért ezek is és az újjak is érdeklődő figyelemmel néztek szét, főleg a Hernád áttörésének szép területét vették szemügyre; azonban a mikor a Magas-Tátra előtti fensíkon megállottak, meg-lepetésük volt ugyan, de nagyobbfokú elragadtatást nem váltott ki szemléletük. A Tátra nagyszerűsége

felülről tűnik ki legjobban, a midőn a magas csúcsok-ról szettekinthetünk és akkor látjuk azt a pompás képet, a mely páratlanul teszi hazánkban: a kinek egyszer volt abban része, az sohasem felejt el azt. Ily alapos tapasztalat szerzése céljából úgy volt összeállítva az útiter, hogy majdnem az egész Magas-Tátra áttekin-tésére legyen alkalma az ifjúságnak a rendelkezésére levő három nap alatt.

A Tátra egyik gyöngyével: Tátralomniczczal kez-dettük meg utunkat; először alulról gyönyörködtünk a szép képen, a melyet e telep főleg a nagyszálló nyújt, a mely a magas terraszról oly fontos kílátást kínál az előtte elterülő síkságra; oldalt a szép fenyves között itt-ott a kényelmes nyaralók tűnnek ki; a háttér-ben a magasodó hegyoldal szolgál a szél elleni védőül. Nem sokáig örült a csapat e helyen, mert útiterve tovább hajtotta, még pedig az erdőn át vezető, szépen gondozott úton a Tarpataki-vizesekhez, a melyeknek vive állhatatosan munkálkodik azon, hogy a görgetett sziklatömbök élei tompákká váljanak. E helyek elég anyagot szolgáltatnak a megfigyelésre; fel is használták a jókedvű kirándulók, a kiknek egy része már a hāti-táskák tartalmával is óhajtott megismerkedni. Miután

a gyomor is megkapta a magáét, a társaság két részre vált oly föltétel mellett, hogy a következő nap Újtátra-füreden egyesülnek. Az ifjúságnak jól edzett része, számszerint 11-en, Hulyák és Jakobei tanárok vezetésé mellett a Kistarpataki-völgyben levő Öt-tóhoz indultak, a hová a nagyon meredek úton harmincfél órai küz-delmes gyaloglás után föl is kapaszkodtak, hogy éjjeli szállásra az ott épített Téry-menedékházat igénybe vegyék. Erős alkotmány ez az épület, a melynek a kövön kívüli részeit mind emberi erővel szállították föl a 2008 m. magasságban levő színhelyre. A vendéglő-nek szűk helyiségein kívül 4—4, összesen 12 kényel-mes vaságy van 3 szobában. Nagyon érdemes a turis-tának is, a tanulmányozónak is e vadregényes, magas katlant fölkeresniök: amazz az úttal járó fáradozás, küzdelem és veszedelem csábítja, utóbbi a katlan jég-korszakbeli glecsereinek irtózatosan romboló munkája, a mely az összezúzott, letört és horzsoltsziklákon, továbbá a völgybe lehardott görgetegeken (morena) több helyütt kitünően nyilatkozik. Sajnos, hogy e nevezetes geologiai alkotású helyet aránylag kevés ember keresi föl; de az a legsajnosabb, hogy a láto-gatók 2/3-a idegen, főleg német. Annak örülhetünk,

# ENERGIN

Egy egész doboz ára 2.50 korona.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az

ENERGIN-VÁLLALATNÁL, PÉCSETT, mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legízletesebb hízaló- és vértisztító-szer!

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitünő eredménnyel kipróbálva!

**GYERMEKEKNÉL:** Siettetni a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az ótvart, — bizto-sítja a csontok és izmok ép fejlődését, — javítja és rendezi az emésztést.

**FELNŐTEKNÉL:** Utólérhetetlen vércépző, gyengélkedőknél erősítő- és mirigyoszlító szer, — mellbajosoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

hanem neveljen a szónak legnemesebb és legtagabb értelmében. Azért az iskola jósága egyedül a tanári-kar hivatosságától és arravalóságától függ. Államnak, egyháznak, társadalomnak s minden iskolafentartó testületnek tehát elengedhetetlen és szent kötelessége minden anyagi áldozat árán az anyagi gondoktól független, állásával s magamagával megelégedett, s tisztán hivatásának élő tanári-karról gondoskodnia. Mert seholy sem kamatozik jobban a befektetett tőke, mint a jó iskolában. A kamat erkölcsi tőkét terem kamatos kamattal, a mi milliókkal ér föl. Ha van emberi intézmény, a minek fejlesztésétől fáradságot, időt és pénzt kimélni nem lehet, nem szabad: akkor az iskola az, a melyben a lélekművelés s az akaratnevelés a legszebb és leghálásabb foglalkozás a világon.

Kollégiumunknak nagy multja van. Közéletünk nem egy kiváló tagja itt kezdte, folytatta vagy végezte tanulmányait úgy a multban, mint jelenkorunkban. Hazánk történetében méltó helye van már annak. Vértanúk vérével is áztatva van annak áldott talaja. Erősen hazafias és szabadelvű protestáns híre van ma is — úgy látom — széles e hazában, s mint végvárra, e magyar haza határain még nagy misszió vár reá nemzeti és prot. szempontból egyaránt a jövőben. Tehát noblesse oblige! Ez kötelez bennünket, tanárokat oktató és nevelői munkásságunk lelkes és odaadó folytatására, a tiszteletreméltó kollégiumi tradíciók megőrzésére s a Kollégium anyagi és szellemi ügyeinek további fejlesztésére. De Kollégiumunk nagy multja, szép jelene és magasztos, biztató jövője téged is, nemes ifjúság, arra kötelez, hogy kötelességeid hűséges teljesítésével s értelmet, érzelmet és jellemet fejlesztő lelkes és szent munkáddal méltónak mutakozzál a koll. tanítványok nagynevű elődeihez, s vesd meg a Kollégium jövőjéé alapjait. Ha valamikor, úgy ma, felekezeti és politikailag széttagolt hazánkban, nagyon is szükség van reád s a te fölvilágosodott, emelkedett szellemedre, tisztult érzelmedre, szilárd akaratodra s ha keli: erős karodra. Épp ezért tiszteljed tanáraidat, becsüld előjáróinkat, a tisztelet és becsülés hangján beszélj a tiszai ev. egyházkerületről, a mi gazdánkról s annak helyi képviseléről: a koll. igazgató-választmányról, s aztán becsüljétek és szeressétek egymást, s a mi fő: szóban és tettben kerüljétek mindent, a mi testetek vagy lelketek romlására vezethetne.

Ilyen érzelmekkel eltelve, kezdjük meg hát az Istennek szent nevében, haza és egyház javára a szent munkát! S a midőn még koll. előjáróságunknak szives támogatását a jövőre nézve is kérnők, annak itt való szives megjelenését hálásan fogadjuk, s különösen Istennek gazdag áldásáért könyörögnénk a tanári-kar és az ifjúság szent szándékú munkásságára egyaránt: jelen tanévünket a Kollégium összes tanítványaiban ezennel ünnepélyesen és hivatalosan is megnyitottam nyilatkoztatom ki.

### Városunk egyévi gazdálkodása.

Eperjes szab. kir. város 1907. évi zárszámadásait a képviselőtestületi közgyűlés kiküldötte számvizsgálóbizottság átvizsgálta, a szakosztály is letárgyalta s a képviselőtestületnek elfogadás végett bemutatja.

A számadások úgy vannak összeállítva, hogy a város egyévi gazdálkodása minden irányban tiszta képet nyújt. E számadások áttekintése során látjuk, hogy elég szegények vagyunk, jövedelmi forrásunk minél kevesebb, a haladó kor igényei, melyek elől teljesen kitérni lehetetlen, nagyok; adósságaink tehát bőven vannak... de az adott viszonyok között a gazdálkodás lelkiismeretes, nem szór, ha nem gyűjthet, nem pazarol, hanem inkább takarékoskodik, a hol s a mennyire lehet.

A költségvetés és zárszámadás között itt-ott némi eltérést látunk; de végre is ily nagy háztartásban ez elkerülhetetlen, s a földolog az, hogy nem a város kárával, hanem inkább előnyével járt. A vagyoni gyarapodást jelző mintegy harmincezer korona összeg azt mutatja, hogy nagyobb visszafizetések történtek az amortizációs összegeknél s a függő adósságok törlesztésénél (aszfalt, csatornahálózat), miáltal legalább adósságaink kisebbek.

A város vagyona kitesz az 1907. év végével összesen 3.376,514 koronát (ebben benne vannak épületek, telkek, földbirtok, jogok, javadalnak, cselekvő tőkék s ingóságok). Ezzel szemben azonban 1.807,945 kor. tartozásunk van, s így a tiszta vagyon csak 1.568,568 koronát tesz ki.

A városi házipénztár e számadásaiban nincsenek elszámolva a vízvezeték s a postapalota (összesen hatszázezer korona érték), mert a postapalota elszámolása már az 1908. évi zárszámadás keretébe tartozik, a vízvezeték építéséről s annak 1907. decz. 31-ikéig terjedő üzemből tartásáról a vízvezeték igazgató külön számadást mutat be, melyet a szakosztály a képviselőtestület legközelebbi közgyűlése elé terjeszt. Ebből látható, hogy az 1907. decz. 31-ikéig

1. a vízvezeték előmunkálataira felment	5,839 K. 99 f.
2. kisajátításokra s kártalanításokra	69,495 > 41 >
3. a vízvezeték kiépítésére	426,830 > 25 >
4. üzemi kiadásokra	44,357 > 69 >
5. átmeneti kiadásokra	22,339 > 68 >
összesen tehát	567,863 K. 01 f.

E kiadással szemben a régi vízvezeték alaplóból, az

500,000 koronás kölcsönből, az 1907. évben befolyt vízdíjakból és az 5 alatt jelzett átmeneti kiadások megtérítéséből eredő — összes —

bevétel . . . . . 606,779 K. 78 f.  
s így a maradvány . . . . . 38,916 > 77 >

Miután pedig most már a régi vízvezeték alaplóból s az 500,000 korona kölcsönből alaplóból való kezelésének nincs értelme, hanem ennek helyébe egy vízvezeték tartalékalap szüksége jelentkezik, a maradványt hihetőleg s természetesen a vízvezeték tartalékalapba utalja majd a képviselőtestület.

A szakosztály — nagyon helyesen — ajánlja egyben a közgyűlésnek annak elrendelését, hogy most már (1908. jan. 1-jétől számítva) a vízvezeték bevételeiről és kiadásairól szabályszerű költségvetés készítsék s a költségvetés alapján teljesített kiadásokról a rendes zárszámadással egyidőben a zárószámadás bemutatassék.

### EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

#### Igazg.-választmányi gyűlés.

Körünk igazgató-választmánya *Semsey* Boldizsár elnöke mellett szeptember 15-ikén gyűlést tartott, melyen dr. *Wallentinyi* titkár jelentést tett a május óta felmerült körülményekről. Bemutatta az alapszabályoknak módosított végleges szövegét. — Bejelentette a Kör belépését az Országos Közművelődési Egyesületbe. — Közli a vallás- és közoktatásügyi minisztériumnak a Szabad-liceumi előadások jutalmazására 160 koronát engedélyező átiratát. Az igazgató-választmány hálás köszönettel vette a minisztérium adományát. — Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Bizottsága népkönyvtári célokra 2000 kor. államsegélyt küldött. — Greguss Ágostnak Budapesten felállítandó szobrára a választmány 20 koronát szavaz meg s az e célra küldött gyűjtőfőveknek a tagok között való köröztetését határozza el. — A Sáros-vármegyei Gazdasági Egyesület azon óhaját, hogy az október első napjaiban rendezendőt baromfi- és gyümölcskiállítás alkalmából a Széchenyi-körrel egy nagyszabású hangversenyt rendezzen, örömmel teljesíti. — Titkár betérjesztette az irodalmi szakválasztmányok tervezetét a Körnek a jövőben megrendezendő előadó-estélyeiről. Az eddigi szerdai felolvasások megszűnnek. Helyettük a Szabad-liceum tagozata lép életbe: 1. a hölgyközönség részére öt előadás Petőfi előfutáról; 2. az intelligens férfi-hallgatóság részére hat szabad-előadás; 3. a nép- és iparos-osztály részére hat népkönyvtári előadás. Az előadások október 11-ikétől kezdve folytatódólag minden vasárnap tartatnak meg, a két első tagozat előadásai a vármegyei házában, a népkönyvtárak a Kör nagytermében. — Elfogadja az igazgató-választmány a könyvtárbizottságnak azt az indítványát, hogy a rendes-tagok részéről többszörösen felmerült panaszok orvoslására, a jövőben a testületi tagok rendelkezésére a Kör könyvtárát nem bocsátja. — Pekarik Nándor köri szolga 25-esztendő hű szolgálatának elismerésül 50 koronát szavaz meg az igazgató-választmány. — A giráltyi fiókválasztmány az ott létesítendő Olvasókör céljaira a népkönyvtárra szánt összegből 189 korona 80 fillért használhat fel s a tervezett hangverseny ren-

hogy a németek oly hűségesen ragaszkodnak szép Tátránkhöz; közülök sok turista nő élénk példáját adja annak, hogy a gyöngye nem is gyakorolhatja magát a nemes testedzésben.

Kellemesen lepott meg bennünket az a kivételes tény, hogy az Öt-tónál kirándulásunk alkalmával volt 18-tagú vendégcseregben csak 2 német volt (férj a nejevel); a többi magyar és kivétel nélkül eperjesi: 3 kiváló turista és a 13-tagú diákcsoport. Tisztelet és becsület az eperjesi turistáknak, a kik ily szép számmal keresik föl a Tátrát.

Az Öt-tó kátlánának zord kinézése a természet gondos szemlélőjének nagyon érdekes, de növénye az igen gyöngye fűvön kívül nincs; itt már a gyalogfenyő sem teremhet; ennek öve jóval lejjebb van. Az itt látható öt tó semmi különös figyelmet sem érdemel, de annál többet a délre nyíló kilátás a távoli síkságra (Igló is látható), és a közellévő magas (Lomniczi, Jégvölgyi- stb.) csúcsokra. Ezekre éppen az Öt-tó kátlánából lehet a legkönnyebben eljutni.

Míg a társaságnak kisebb fele hazánk eme, legmagasabb fekvő menedékházában töltötte az éjet, azalatt 15 fű, *Kletsz* tanár vezetése mellett, a könnyebb utat követte és Újtátrafűre den pihente ki az első nap fatálmait, hogy a következő napra üde erdőhöz jutván, tovább gyarapodjék testi és szellemi javakkal. El is érték ezt, mert nyugalom volt a fűredi séta, a mely alatt a szép villák, ültetvények és sétaterek megtekintése mellett a tátrai látókép fölséges élvezetet nyújtott. A gyönyörű idő fokozottan emelte ezt; a levegő oly tiszta volt, hogy a csúcsokat a lehető legpompásabban látni lehetett; felhő az egész látóhatáron sehohsem mutatkozott. E ritka alkalom megbecsülhetetlen tényét akkor éreztük, a midőn 10-ikén a Tengersizemcsúsról 2503 méter magasságból széttekintettünk. Ott jártunk, a hol már madár is kevés van; egy-egy hajnalmadár ritkasága mellett leginkább a havasi pinytű tűnik fel e magas régiókban. A ki oda fölmege, az nem bánja meg azt a fáradságot, a melyet a Tátra leggyönyörűbb kilátásai egyike kedvéért tett; szép, tömör sziklák, ből,

többnyire oszlopokból álló tömeg a Tengersizemcsúc, a honnan Galicziába és a Tátra legnagyobb részére páratlan a kilátás. A magasabb csúcsoktól lefelé az alacsonyabbak egész sorozata látszik onnan, de oly sorrendben, mintha mesterségesen alakították volna ki; noha ellenállók e sziklatömegek, de mégis meglátszik rajtuk az idő foga, a mely oly aprólékos díszítésű munkát végzett rajtuk, hogy a legkitűnőbb csúcsos épület cifrázata csekélység ahhoz képest. Ott a hegy csúcsán igazán a természet templomában hittük magunkat, és gondolatunk az egék urához emelkedett fölséges alkotásánál fogva is. A midőn az isteni művön tovább elmerengtünk, hazafias érzésű keblünk örömeinek adtunk szót, hogy e gyönyörűség a mienk, azaz hazánk határain levő magas magyar csúcsról származik. E hazafias hanggal együtt a kegyelet érzelme hatotta át szívünket, a midőn arra gondolt a társaság, hogy bold. Erzsébet királynénak, a magyarok nagyszonyának elhúnyta éppen 10 év előtt volt: 1898. szept. 10. A hazafias és kegyeletes érzelmek élőszóbeli tolmá-



# „BITUMINA“

védelmet is nyújt a nap melege ellen. — „Bitumina“ régi zindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. Csakis védjegyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Eperjes és vidéke részére:

**MOSKOVITS GYULA vaskereskedésében, EPERJES.**

tiszta bitumenből készített, valódi aszfalt-tetőlemez; tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő

**TETŐFEDŐANYAG.**

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő

dezésébe  
tisztikar  
képest  
mányba  
nek s u  
meg. —  
ingyen  
tagok sz  
ben. —  
rendezet  
rendörk  
A mun  
síthatja

A S  
adásaiva  
koztunk  
örömmel  
galmasa  
irodalmi  
jellegű  
írások m  
sége pla  
szélesebb  
írásí ível  
úrnál va  
tellen fe

A S  
követke  
a szabad

Az E  
évtől kez  
sokat ren  
célja, ha  
és alapve  
a tudom  
fejték ki  
az egész  
valója m  
tudás elő  
a magas  
szakában  
egyre job  
ben a tud  
Az előad  
fizetni, a  
fedezésér  
sítása vég  
előfizetés

Az I  
(A czí  
a) dr. W  
a Kör  
Varva  
Tétel:  
ben. A

b) dr. W  
Sándo

c) Schöpp  
Frigye

d) Petho  
Gyula

csolója  
a magya  
iránt mi  
tartja E  
kifejezést  
elénekelt  
mely oly  
a hazájá  
királyné

Az C  
mászását  
úton val  
rammjá  
végre a  
van a C  
nyílt tek  
oly szép,  
de kár, h  
de nemes

Sok  
férfiasság  
Igyekezt

Az ifjú  
meg mag  
alaplóból  
javakkal  
érkezett

dezésében a központból támogatást kap. — A helybeli tisztikarok felszólítottak, hogy az eddigi gyakorlathoz képest jelentsék be kiküldöttüket az igazgatóválasztmányba. — A zeneestélyek november 4-ikén kezdődnek s mint azelőtt, kétheti időközökben ismétlődnek meg. — Az állami tanítónőképző-intézet 20 növendéke ingyen jelenhet meg a Kör zeneestélyein. A testületi tagok szintén részesülnek eddig élvezett kedvezményükben. — Az ungvyei Radvánczon Gyöngyössy emlékére rendezett ünnepen a Kör képviselőit Úsz Antal határrendőrkapitányt kérte fel az igazgatóválasztmány. — A munkásgimnáziumot a Kör ezidő szerint nem valószínűsítheti meg.

A Széchenyi-kör **szabad-liceumi** előadásaival lapunk mult számának vezetők-cikkében foglalkoztunk. Reméljük, hogy különösen a leányos mamák örömmel ragadják meg a kínálkozó alkalmat s szorgalmasan el fognak járni leányaikkal az aesthetikai és irodalmi felolvasásokra. E felolvasásokon kívül a más jellegű felolvasások is érdemesek a pártolásra. Az aláírások már folyamatban vannak. A Széchenyi-kör vezetősége plakátokon is hirdeti a felolvasásokat, hogy minél szélesebb körben vegyenek azokról tudomást. Az aláírási ívek a Széchenyi-kör pénztárosánál, Kosch Árpád úrnál vannak letéve. Lapunk közönségét ezúton ismételtelen felhívjuk a felolvasások felkarolására.

A Széchenyi-kör elnöksége az aláírási íveken a következő bevezető-sorokkal tájékoztatja a közönséget a szabad-liceumi előadások felől:

Az Eperjesi Széchenyi-kör Szabad-liceuma az 1908. évtől kezdve folytatólag a téli hónapokban *tanító előadásokat* rendez. A tervszerű sorozatban tartandó előadások célja, hogy a különböző tudományok egy-egy fontos és alapvető kérdését 3—5 órára terjedő szakelőadásban, a tudomány mai szintjén, de mégis közérthető módon fejtsék ki. Az előadások mind az úri hölgyeinknek, mind az egész intelligens közönségnek vannak szánva. Tanulmányosul a mai nap nemcsak annak van, a ki az iskolában a tudás előcsarnokába talán bepillantást nyer, hanem van a magasabb műveltségű embernek is, a ki a maga szakában otthonos ugyan, de a tudományok terén is egyre jobban érvényesülő munkamegosztás következtében a tudásnak akárhány ágában többé-kevésbé járatlan. Az előadások látogatásáért mérsékelt belépő-díjat kell fizetni, a mely a sorozat rendezésével járó költségek fedezésére szolgál. A vállalat erkölcsi sikerének biztosítása végett a Széchenyi-kör két *előadás-sorozat*ra nyit előfizetést.

Az 1. sorozatban 5 egyes órában előadást tartanak:

(A ciklus tétele: Sárosi költők, mint Petőfi előfutói.)

- dr. *Verzevicsy* Albert, a M. Tud. Akadémia elnöke, a Kör védnöke. Tétel: «Bevezető-szavak» — Utána: *Varvasovszky* János, eperjesi kir. kath. főgimn. tanár. Tétel: Az egyéniség forradalma a magyar költészetben. A magyar népdal kialakulása.
- dr. *Wallentinyi* Samu: A magyar genrekép és Vachott Sándor.
- Schöpfli* Géza: Az új költői motívumok és Kerényi Frigyes.
- Pethe* Ferencz: A magyar költői képzelem és Sárosvy Gyula.

csolója *Jakobi* Dezső tanár volt, a ki kiemelte, hogy a magyar nemzet hálás elismerése a bold. királyné iránt mindig és mindenütt nyilatkozik, emléket ébrentartja Ennek a zsege ifjúság is oly módon adott kifejezést, hogy a Szózat és a Himnusz 1—1 szakát elénekelte. Aligha volt bárhol a világon társaság, a mely oly magasságban is hirdette volna a magyarnak a hazájához való szoros ragaszkodását és Erzsébet királyné iránti hódoló kegyeletét.

Az Oszterva-hegynék Felsőhági felől való megmászását és onnan a Poprádi-tóhoz a kigyóvonalú úton való leereszkedést szintén mint a társaság programjába fölvetett útvonalat megtette a lelkes csapat; végre a Csorbai-tóhoz érkezett. Jelentékeny különbség van a Csorbai- és a Poprádi-tó között: amaz szép nyílt tekintetű, utóbbi komor. A Csorbai tó környéke oly szép, hogy csak jókedvében teremthette az Isten; de kár, hogy oly kevés most a szépségének bámulója; de nemcsak itt, hanem az egész Tátrában kevés a vendég.

Sok szép tanulságot, kedves szórakozást, edző férfiaságot és hazafias tanulmányt nyújt a Tátra. Igyekezünk sok szép hasznot javunkra fordítani.

Az ifjúság fejenként 16 korona befizetésével szerezte meg magának a jelzett kincseket, segélyül a kiránduló-alapból 144 koronát kapott. A csapat testi és lelki javakkal gyarapodva, 10-ikén éjtélkor jó egészségben érkezett haza Eperjesre.

J. D.

e) *Vöröss* Sándor: A népi hang s a természet kultusza és Szemere Miklós.

(Idő: 1908. X. 11-től vasárnaponként, d. u. 5 ó. Helyiség: a vármegyei ház nagyterme.) Szaválás: előadónkint.

A II. sorozatban 3—3 egyes órában előadást tartanak:

a) *Jónás* János, ny. felsőkeresk. isk. igazgató. Tétel: A szocializmus: multja, jelene, jövője.

b) dr. *E. Nagy* Olivér, kassai kir. jogakadémiai tanár.

(Idő: az a) jelzett előadásoké: 1908. XI. 15., 22. és 29. d. u. 5 ó.; a b) jelzett előadásoké: 1909. II. 21., 28., III. 7. d. u. 5 ó. Helyiség: a megyeház nagyterme.)

A III. sorozatban: a *népakadémia* előadásai. Előadók: dr. *Csatary* Ágost az orvosi tudomány, *Égely* Károly kassai prem. főgimn. tanár a természettudomány, dr. *Flórián* Károly a közgazdaság, *Frenyo* Lajos Sárosmegye föld- és néprajza, *Szémán* István Sárosmegye népköltészet és *Wick* Béla a társadalomtudomány köréből. (Idő: 1908. XII. 6., 13., 20., 1909. I. 17., 31., II. 14. d. u. 5 ó. Helyiség: a «Fekete sas» nagyterme.) Szaválás és zene: előadónkint. Eze et az előadásokat minden fejlettebb korú egyén díjtalanul látogathatja.

*Belépő-díjak:*

1. Előfizetésben:

- A Széchenyi-kör tagjai családjuk számára 1 kor.;
- nem tagoknak személyenként 1 kor. 50 fillér;
- ugyanazoknak három tagból álló család számára 3 korona;
- főiskolai hallgatóknak, középiskolai tanulóknak 50 fillér.

(A megváltott jegy akármelyik előadás látogatására jogosít.)

2. Egy-egy előadásra a napi pénztárnál:

- A Széchenyi-kör tagjainak 20 fillér;
- nem-tagoknak 30 fillér,
- főiskolai hallgatóknak stb. 10 fillér.

Eperjes, 1908. évi szeptember hó.

Az Eperjesi Széchenyi-kör:

Br. *Ghillany* Imre, a Széchenyi-kör elnöke. *Semsey* Boldizsár, a Széchenyi-kör ügyv.-elnöke.

Dr. *Wallentinyi* Samu,

a Széchenyi-kör titkár.

**Hangverseny.** Az Eperjesi Széchenyi-körrel karöltve a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület 1908. október hó 3-ikán, szombaton este 7 és fél órákor Eperjesen, a városi Vigadó nagytermében művészi hangversenyt rendez.

A hangverseny műsora következő:

- Beethoven L.: «Leonora» (3. sz.) nyitánya; előadja a helybeli cs. és kir. 5. gyalogezred zenekara, Hoffmann Ferencz karmester vezetésével.
- a) Xavier Leroux: «Le Nil»;
- b) Bemberg: «Il neige»;
- c) Tschalkowsky: «Romance de Pauline de l'Opera Pique Dame»;
- d) Reynaldo-Hahn: «Aimons nous». Éneklé *K. Durigó Ilona* művésznő.
- a) Basch: Aria;
- b) Jarsefelt: «Berceuse»;
- c) Sarasate: «Spanyoltáncz»; hegedűn előadja *Geyer Stefi* művésznő.
- Smetana: Zongora-trió, op. 15. Előadják *Hoffmann* Ferencz hegedűn, *Becht József* zongorán, *Váry István* gordonkán.
- a) Vavrinecz: «Zene alatt»;
- b) Kacsóh: «A gyepesi réten»;
- c) Tarnay: «Őszi rózsa»;
- d) Kasics: «Madárdal». Éneklé *K. Durigó Ilona* művésznő.
- a) Vieuxtemps: «Rondo»;
- b) Hubay: «Csárdásjelenetek»; hegedűn előadja *Geyer Stefi* művésznő.
- Liszt Ferencz: «II. magyar rhapsodiája». Előadja a cs. és kir. 5. sz. gyalogezred zenekara, Hoffmann Ferencz karmester vezetésével.

A hangverseny tiszta jövedelme a két rendező egyesület alapja javára fordítatik s így a nemes célra való tekintettel felülfizetéseket hálásan fogadunk és hirlapilag nyugtázzunk.

## H I R E K.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter dr. *Barcsy* Lajos sóvári m. kir. bányarost m. kir. főorvossá nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszter *Danielovics* Sándor pénzügyi főbiztost Eperjesről *Löcsére* áthelyezte.

— **A honvédség köréből.** Báró *Bothmer* Árpád, kassai 9. honvéd gy.-ezredbeli ezredes a gyulai 2. honvéd gy.-ezred parancsnokává nevezetett ki. *Burges* Lajos alezredes, a nyitrai 14. honvéd gy.-ezredtől a kassai 9. honvéd gy.-ezredhez helyeztetett át.

— **Eljegyzések.** *Labady* Kálmán m. kir. csendőrfőhadnagy eljegyezte *Streicher* Matildot, Tevelről (Tolna vm.).

*Husz* Ármin nyug. koll. főgimn. tanárnak és nejének sz. *Koch* Auréliának leányát, *Edithet*, eljegyezte *Kettenbach* Endre Új-Banovecéről (Szlavónia).

— **Halálozás.** *Raisz* Ede nyug. kir. főmérnök, 1848/49-iki honvédtőhadnagy, életének 86. évében elhunyt Turócszentmártonban, szept. 21-ikén. Az elhunytat, kinek az eperjesi ág. h. evang. I. egyház és annak nőegylete körül elévülhetetlen érdemei vannak, szept. 24-ikén Eperjesen helyezték örök nyugalomra. Az ev. templomban felállított ravatalnál *Korbély* Géza ev. lelkész mondott magas szárnyalású gyászbeszédet. Az elhunytat gyermekei: *Ficker* Józsefné sz. *Raisz* Ida, *Kovalicsky* Antalné sz. *Raisz* Vilma, *Raisz* Aladár dr., *Raisz* Béla dr. és ezek családja, valamint unokaöccsei: dr. *Mesko* László államtitkár, és *Mesko* Pál, a Magyar Gazdaszövetség titkára gyászolják, a kik a végtisztességen is megjelentek.

— **Szak- és papvizsga.** F. hó 23-ikán folytak le az eperjesi ev. colleg. theol. akadémián, *Zelenka* Pál ev. püspök távollétében és helyetteseként *Gyürky* Pál kishonti ev. esperes s coll. egyházi felügyelő és dr. *Schmidt* Gyula coll. felügyelő elnökléte alatt, a szaktanároktól *Csékus* László biz. tag jelenlétében, az «Ev. Theol. Otthon» díszes olvasótermében az ezidei őszi szak- és papvizsgálatok. Szakvizsgálatot tett *Kurek* Pál, *Szenes* Gyula, *Fábry* János és *Tinschmidt* Sándor, kik mindannyian sikerrel állották meg a vizsgát. Utóbbi két theol. akad. ifjú az elmúlt tanévet a halle-witenbergi tudományegyetem theol. fakultásán töltötte. Ezt követőleg *Farkas* József tett papvizsgálatot, ki Málnapatakára, *Klauzer* László, ki Hanusfalvára, *Kurek* Pál Újváására, *Linczényi* Lajos Nagyveszverésre, *Palkovics* Pál Cserencsénybe, *Petro* Elek Orosházára, *Fábry* János Felkára és *Tinschmidt* Sándor Bártfára az ev. egyházközösségbe kapott meghívót. A papvizsgálatot jó sikerrel letett ifjakhoz *Gyürky* elnök, ki eperjesi tartózkodása alatt az Otthonnak volt szívesen látott vendége, lelkes és buzdító beszédet intézett. A következő napon a papvizsgálatot letett ifjakat ugyancsak *Gyürky* Pál segédletével *Zelenka* Pál püspök avatta föl Miskolczon a lelkesi szolgálatra.

— **A Kollégium megnyitó-ünnepélye** szept. 20-ikán folyt le. A Kollégium díszterme a megjelent ifjúsággal, ig.-választmányi tagokkal, tanárokkal egészen megtelt. Jelen voltak többek közt: dr. *Schmidt* Gyula, *Bielek* László, *Tahy* József, dr. *Sztehlo* János, *Klefner* Gyula, *Korbély* Géza. Az ünnepély az «Erős vár a mi Istenünk» régi, lutheri éneknek zenekíséret mellett elzengésével kezdődött. Majd *Weiss* Gusztáv theologus mely érzésű és szép tartalmú ünnepi imát mondott, mely a jelenlévőkre nagy hatást gyakorolt. Ezután dr. *Szlávik* Mátyás, a Kollégium igazgatója, megtartotta tanévnyitói beszédét, melyben első sorban az ifjúsághoz lelkes szavakkal szólott, figyelmeztetvén őt a tanév folyamán reá váró kötelességekre, a Kollégium multjára és jelenére; majd a tanárokhoz és az ig.-választmány tagjaihoz fordult és őket szívélyesen üdvözölte s az új tanévre is munkájukat, illetőleg jóakarát támogatásukat kérte. Beszédét, melyet mai számunk vezetőhelyén közlünk, nagy tetszés és élénk éljenzés fogadta. Dr. *Schmidt* Gyula, a Kollégium felügyelője szólalt fel ezután röviden és különösen az ifjúsághoz intézett a Kollégium előjárósága nevében lelkes, buzdító szavakat. A szép ünnepély a Himnusznek eléneklésével végződött.

— **Ujdonságok fényképészeti kamarákban** kaphatók *Cattarino* S. Utóda: *Földes* Samu papir- és díszműfű-üzletében (Eperjes, Fő-utca 78.), a hol mindennemű fényképészeti eszközök, a szükséges összes vegyi és optikai kellékek eredeti gyári árakon, előnyös részfizetésre is beszerezhetők. Kívánatra árjegyzék. Ugyanott *sötét-kamra* díjtalanul áll a t. Közönség rendelkezésére.

— **Ifjúsági élet a jogakadémian.** Szeptember 23-ikán folyt le élénk érdeklődés mellett az Eperjesi Joghallgatók Testületének tisztújító közgyűlése. Elnök lett 22 szótöbbséggel *Antal* Pál ellenében *Biernatek* József III. é. jh., alelnök *Horváth* Károly III. é. jh., főjegyző *Horváth* Aladár II. é. jh., pénztáros *Rochlitz* Dezső III. é. jh., könyvtáros *Palovits* Gyula II. é. jh., ellenőr *Mike* Gyula II. é. jh., becsületbírósi elnök *Haviar* Dániel II. é. jh., alelnök *Kadanecz* Pál II. é. jh., irodalom-

köri elnök *Horváth* Károly III. é. jh. Ugyanaznap tartotta meg a jogászfűjség a szokásos ismerkedési estélyt, melyen a tanári-kar képviselőiben résztvettek: dr. *Erekly* István, dr. *Flórián* Károly, dr. *Hébelt* Ede és dr. *Récs* Mihály jogtanárok. Biernatek József újonnan megválasztott testületi elnök lelkes szavakkal üdvözölte a megjelent tanárokat, mire dr. *Flórián* Károly jogak. tanár válaszolt, biztosítva az ifjúságot a tanári-kar jóindulatáról s bizdítva őket a komoly, kitartó munkára.

— **A francia zártkörű színelőadások** sorozatának *másodika* a Fő-utca 75. szám alatti helyiségben, 1908. szept. 27-ikén tartatik meg. Műsora a következő: 1. «Le Rossignol» (vegyes-kar). 2. «Les Femmes Savantes» (Comédie par Molière). Harmadik felvonás, harmadik jelenet. Personnages: Trissotin et Vadius. 3. «La Main Leste» (Comédie en un acte par Labiche a Martin). Personnages: M. Legrainard, Mme Legrainard, Céline, sa fille, Ernest Régales, Mme de Pontmél. Kezdeté 6 óraker. Jegyek válthatók szept. 27-ikén d. e. 11—12 között a fentnevezett helyiségben. A helyek nincsenek számozva. A bérletjegyek felmutatandók. Az egyeseknek elküldött és fel nem használt bérletjegyek szíves beküldését kéri a rendezőség. Ajánljuk a közönség figyelmébe ezen műkedvelői előadásokat, melyek — mint azt az előző években alkalmunk volt tapasztalhatni — a legszebb sikereket mutatják a francia nyelvben elért haladásban.

— **Tanulók létszáma.** Az ev. Kollégium főgimnáziumában a folyó tanévre 365 tanuló iratkozott be, vagyis 19-czel több, mint tavaly.

— **Köztudomású,** hogy köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világ-hírű, *Egger-féle mellpasztillák*, melyek a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Doboza 1 kor. és 2 kor. — Próbadozoz 50 fill. — Főraktár: Nádor-gyógyszertár, Budapest, VI. Váci körút 17.

— **Kinevezés.** *Bures* János lőcsei kir. járásbíróvá díjnak Eperjes városához végrehajtónak neveztetett ki.

— **Magyar név.** *Helber* Ferencz eperjesi lakos családi nevét *Pataki*-ra változtatta.

— **A vármegyék új beosztása.** A BUDAPESTI HIRLAP a fenti címen érdekes vezércikket közöl, a választói jog reformjával kapcsolatosan a vármegyék új beosztására vonatkozólag, a melylyel a nemzetiségi törekvéseket a leghatásosabban lehetne ellensúlyozni. A cikkben közölt tervezet a magyarság túlsúlyának biztosítása czéljából Abaúj-Tornavármegyét *Sáros megye alsótartományjává* és Borsodmegye szendrői járásával véli megnagyobbítani, míg *Szepesben* a magyarságot és németiséget úgy akarja megerősíteni, hogy a megyét Abaúj és Gömör felé javasolja kikerekíteni.

— **Szív-bajosok** a buziásfürdői «Phönix» gyógyvizet a legjobb eredménnyel használják. A buziásfürdői gyógyforrások dús szénadtartalma a szív-működésre kiválóan jó hatással van, a mennyiben a vérkeringést szabályozza, előmozdítja és fokozza — A buziásfürdői «Phönix» gyógyvíz kapható gyógyszer-tárakban, drogeriákban és minden jobb fűszerüzletben.

— **A Kazinczy-kör főtítkára külföldön.** Mint azt már közöltük, dr. E. Nagy Olivér jogakadémiai tanár, a Kazinczy-kör főtítkára, félévig tartó külföldi tanulmányútra megy. Az út javarésze Németországra esik, melynek egyetemi városaiiban előadásokat fog az ottani egyetemeken a magyar közjogról tartani. Azok a felolvasások bizonyára jelentékenyen hozzá fognak járulni a német közönség közjogunkról táplált zavaros és hiányos ismereteinek földéréséhez és gazdagításához. E. Nagy Olivér október hó első napjaiban indul útjára.

— **A költő emléke.** Mult vasárnap Radvácson nagy ünnepélyességek között leplezték le azt az emléktáblát, melyet Gyöngyösi István emlékeztetére az ungvári Gyöngyösi Irodalmi Társaság létesített. Az ünnepélyen, melyen az Eperjesi Széchenyi-Kört Usz Antal képviselte, nagy hatást keltett *Csengey* Gusztávnak Gyöngyösi Istvánról írt: «Egy elfeledett költő» című költeménye, melyet *Uss* Irén szavalt el.

— **Francia tudós Eperjesen.** Szeptember 19-ikén városunkba érkezett *Georges Blondel* professzor, a párisi kereskedelmi főiskolán és a Collège de France-on a társadalomtudományok tanára. A tudós professzor, kit a párisi Musée Social küldött ki a magyar társadalmi mozgalmak tanulmányozására, a felsőmagyarországi állapotok megismerése végett jött Eperjesre. *Blondel* professzort, ki főleg a sárosvármegyei paraszt birtokviszonyai iránt, a földéhség iránt, a parcellázás iránt és az amerikai kivándorlásnak ebben az irányban való hatása iránt érdeklődött, dr. *Erekly* István és dr. *Flórián* Károly jogakadémiai tanárok kalauzolták. A francia tudós

ezekben a kérdésekben leendő információ végett felkereste *Lukovich* Aladárt, a gazdasági egyesület titkárát, *Fried* Simon nagykereskedőt, az Eperjesi Takarékpénztár igazgatósági tagját és dr. *Rosenberg* Teofil ügyvédet, az Eperjesi Bankkegyesület igazgatósági tagját és velük beható eszmecsere-t folytatott.

— **Csemege-szőlő, Beregszász.** Valogatott csemege-fajszőlőt, gondosan csomagolva, szolid árban szállít *Williger* Herman fűszer- és csemegekereskedő, Beregszász.

— **Sárosvármegye 1909-iki költségvetése.** Sárosvárm. állandó-választmánya által letárgyalt 1909. évi vármegyei háztartási költségvetés — az állandó-választmány véleményével együtt — az 1886: XXI. t. cz. 17. §-a értelmében szeptember hó 22-ikétől kezdve 15 napon át az alispáni irattári helyiségben közszemlére van kitéve. Az esetleges észrevételek irásban az alispáni hivatalban nyújtandók be. Ugyancsak a mai naptól kezdve van közszemlére kitéve a vármegye 1909—1910. évi közüti költségelőirányzata, a mely ellen a felszólamlás ugyan-csak 15 napon belül nyújtandó be.

— **Gazdasági kiállítás.** A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület — Abaúj-Torna-, Szepes- és Zemplénavármegyék gazdasági egyesületeivel karöltve — 1908. évi október 3—6. napjain, Eperjesen baromfi-, gyümölcs-, kertészeti és méhészeti kiállítást rendez, melynek sorrendje a következő:

1908. évi október hó 3-ikán (szombaton):

1. *Délután 10 óraker* a gyümölcs-, kertészeti és méhészeti kiállítás ünnepélyes megnyitása a vármegye-házán.

2. *Délután 11 óraker* a baromfi-kiállítás ünnepélyes megnyitása a Zöldfa-vendéglő kerthelyiségében.

3. *Délután 1 óraker közél* a városi Vigadó nagytermében. (Egy teríték ára 5 korona.)

4. *Este 7 és fél óraker hangverseny* a városi Vigadó nagytermében. (A hangverseny programja a túldoldalon)

5. Hangverseny után *táncszestély*.

1908. évi október hó 4-ikén (vasárnap):

1. *Délután 10 és fél óraker szakelőadás* a *baromfitenyésztésről*; tartja *L'huillier* István, gazd. akad. tanár.

2. *Délután 3 és fél óraker szakelőadás* a *gyümölcstermelésről*; tartja *Uitz* István gazd. akad. tanár. Ezután szakelőadás a *gyümölcsefeldolgozásról*; tartja *Ritzl* Károly állami faiskola-kezelő.

1908. évi október hó 5-ikén (hétfőn):

*Délután 10 óraker szakelőadás* a *zöldségtermelésről*; tartja *Póhl* Ferencz kassai m. kir. javító-intézeti főkerész. Ezután szakelőadás a *méhésztéről*; tartja *Zsebráczky* Géza palocsai r. k. plébános.

1908. évi október hó 6-ikán (kedden):

*Délután 11 óraker* az összes kiállítási díjak kihirdetése és kiosztása a vármegye-házán. Ezután a kiállítás ünnepélyes berekesztése.

**Szíves tudomásul!** A kiállítási tárgyakat október 2-ikán bírálja el a jury. A kiállításokra a belépő-jegy ára a megnyitás napján — úgy a kertészeti, mint a baromfi-kiállításon — 1—1 kor., a további napokon 30—30 fill. *Idény-jegy* az egész kiállítás tartamára — mindkét kiállításra való érvényesül — 2 kor. 50 fill. *Jegyek* a kiállítások bejáróinál válthatók.

A szakelőadások a Kollégium dísztermében tartatnak meg.

A hangversenyre belépőjegyek *Kösch* Árpád úr papírkereskedésében válthatók. *Jegyek* ára következő: földszint 1—3. sor és a jobbkarzat 5 kor., üvegkarzat 6 kor., 4—5. sor és balkarzat 3 kor., 6—7. sor 2 kor., állólhely 1 kor. *Vendégek* jegyek iránt szíveskedjenek a kiállítási igazgatóhoz fordulni.

— **A legtöbb adót fizető vm. törvényhatósági bizottsági tagok** 1909. évi névjegyzékének egybeállítása czéljából az 1908. évi adókimutatások szept. 18-ikától okt. 2-ikéig bezárólag a várm. főjegyző hivatalos helyiségében, dr. *Bánó* Dezső várm. aljegyzőnél közszemlére vannak. A legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1909. évi névjegyzékét pedig ezen kimutatások alapján a várm. igazoló-választmányának október 3-ikán és esetleg folytatólag a következő napokon — a vármegye-háza kistermében — d. e. 9 óraker kezdetét veendő ülésin fogják egybeállítani. Az adókimutatások elleni esetleges felszólamlások, nemkülönben az adóösszeg kétszeres beszámítására vonatkozó igény okmányi igazolása a fent jelzett időben és helyen, legkésőbb azonban az igazoló-választmány ülésén eszközölhető. Azok, a kik ezen kedvezmény igénybevétele czéljából

nem jelentkeztek vagy jogosultságukat igazolni nem tudják, az adó kétszeres beszámításának kedvezményétől ezen egy alkalommal elesnek. Az egybeállított 1909. évi ideiglenes névjegyzék okt. 8-ikától 23-ikéig bezárólag a vármegye-házán, továbbá minden járási főszolgabíró és városi polgármester hivatalában közszemlére lesz s azonkívül a várm. hivatalos lapban is közteszik. Az egybeállított névjegyzék ellen a vármegye-házán leendő kifüggesztéstől, a várm. igazoló-választmány határozatai ellen pedig a kézbesítéstől számított 15 nap alatt a várm. állandó bíráló-választmányhoz felebbezések intézhetőek, melyek a várm. igazoló-választmánynál nyújtandók be. Az elkésztett beérkezett felebbezések vagy felszólamlások figyelembe vételn nem fognak.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmait, csúzos és köszvényes bajok és mindennemű gyuladások a *Moll-féle sóborszeszszel* gyógyítatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 2 kor. Szétküldés napoként utánvétellel *Moll* A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszer-tárakban és anyagkereskedésekben határozottan *Moll-féle* készítmény kérendő az ő gyári-jelvényével és aláírásával

— **A hetedik egyetem.** Abaúj-Tornavármegye átiratot intézett Hevesvármegyéhez, mely átiratában arra kéri a megye törvényhatóságát, hogy foglaljon állást a kassai egyetem mellett. Hevesvármegye állandó választmánya most tárgyalta az átiratot és azt javasolta a vármegyei közgyűlésnek, hogy a körirat felett térjenek a közgyűlésen napirendre, ebben a kérdésben ne foglaljanak állást, annál kevésbé, mert *remény van arra, hogy Egerben katolikus egyetemet állítanak föl.*

— **Szállítás a honvédség részére.** Az alább megnevezett állomásokon elhelyezett m. kir. honvéd-csapatok részére 1909. január hó 1-jétől 1909. évi december hó 31-ikéig szükséges kenyér és zab szállításának nyilvános versenytárgyalás útján való biztosítása iránt a versenytárgyalás Eperjes és Igló részére Kassán, október hó 8-ikán; Miskolcz Eger, Sátorajajhely részére Miskolczon, október 12-ikén; Munkács és Ungvár részére Munkácsra, okt. 15-ikén; Szatmárnémeti, Máramarossziget és Nagykaroly részére Szatmárnémetiben, október 19-ikén; Nyiregyháza részére Nyiregyháza, okt. 21-ikén tartatik. Az ajánlati tárgyalásra vonatkozólag a Kassán, 1908. évi szeptember hó 14-ikén 3528. szám alatt kiállított „Szállítási feltételek füzete”-ben foglalt felvételek irányadóak. A Szállítási felvételek füzete a honvéd-kerületi hadbizottságnál, a honvéd-ezredek kezelő-bizottságánál, valamint a honvéd-állomásparancsnokságoknál a hivatalos órák alatt bárki által betekinthetők.

— **Drága kincs a fog s értékéről** akkor szerez tudomást az ember, ha elveszti. A szép fog, az illatos száj sem megvetendő előny. Jó, szép fogakkal, illatos szájjal bir mindenki, a ki rendszeresen használja a *Brázay-féle Kalogén* sóborszesz-fogkrémet, a mely korszakot alkot ezen a téren. A *Kalogén* nélkülözhetetlen a mindennapi szájmosságánál és fogtisztításnál.

— **Hirtelen rosszullet.** Szept. 20-ikán délután dr. *Kanarik* Jakab bártfai orvos Kassán, a Schalkházban hirtelen megbetegedett. Első segélyben dr. *Molnár* Jenő orvos részesítette. Baja oly súlyos lett, hogy Budapestre kellett szállítani.

— **Jó házból való,** 4 polgári osztályt végzett leány ajánlikozik gyermekek mellé nevelőnőnek vagy házikisasszonynak. Bővebbet: Sch. N. Eperjes, poste restante.

— **A tisztviselők minősítéséről** szóló városi szabályrendelet IV. részének utolsó pontja azt mondja, hogy „azokra a városi tisztviselőkre, a kik a szabályrendelet életbeléptetése alkalmával szolgálatban vannak, e rendelkezések nem vonatkoznak s ők az általuk betöltött állásra — tekintet nélkül arra, hogy megvan-e az előírt képzettségük, vagy nincs — jövőre is megválaszthatók”. Több városi tisztviselő, névszerint: *Halmi* János, *Sebes* István, *Mochnai* Vilmos, *Verbőczy* József, *Rojkovich* Tivadar, *Hoffmann* József, *Lillia* Zsigmond, *Voloszinovich* Gyula, *Dadej* Gyula és *Bobek* József most azzal a kérelemmel fordulnak Eperjes sz. kir. város képviselőtestületéhez, hogy ezt a rendelkezést akképen módosítsa, hogy a kedvezmény arra az esetre is vonatkozzék, ha a tisztviselő egy *ugyanabban a karban megüresedett magasabb állásra* pályázik. A kérelmet a szept. 26-ikán tartott városi közgyűlés tárgyalta.

— **A Pesti Hirlap,** mint rendszeren minden év őszén, ezúttal is figyelmezteti a magyar olvasóközönséget, hogy immár 19-ik évfolyamába lépő nagy képes naptárát csak azok az előfizetők kapják meg karácsonyi ajándékkul, a kik legalább három hónap óta járatják a lapot. Ne mulassza el hát senki az alkal-

mat e  
és gaz  
mikor  
első l  
tebb,  
megje  
igazsá  
czikke  
szerke  
mulat  
felülm  
rendel  
keszte  
ben  
meg  
melyn  
7 kor  
Pesti

előző  
Kugliz  
volt. A  
évekhe  
érdeme  
dobója  
számot  
egyene  
Utánna  
90 báb  
Wollne  
Gubcsó  
Jenő ve  
Kovács  
E. nyer  
G., Mé  
pénzben  
igen dí  
többet  
pénztár  
Strausz  
éjjenzese  
ki. Min  
mutat. A  
királydol  
melyen  
és dr. St  
el. A va  
tatta. A  
jubileum  
értékes tá  
máris fog

— A  
egyha  
évforduló  
rendeznek  
órákor  
1. Gyüle  
Aladár le  
alkalomra  
tanító vez  
Hajdú J  
5. Közéne  
Géza epe  
kar, *Schin*  
egyházak  
közli *Fra*  
10. Ünne  
s-lelkész  
János esp  
összes ha  
Hungária-s

— L  
Kapitane  
napszám  
állványr  
— saját  
azonnal  
siratja. A  
szerint bi  
özvegy az  
az Ország  
Pénztártól

— O  
elismeréss  
májolaj-csok  
kat. Így Pr  
mutatták, h  
megy át a  
csoda tehát  
csukamájola  
tító hatása.

— K  
Az Eperjesi  
m. kir. ker  
minisztérium



Tekintetes Károly Arthur úrnak, Eperjes.

Kedves Barátunk!

Megbízásod folytán eljártunk Gasch János úrnál, hogy tőle a Rajtad elkövetett sértésért lovgias elégtételt kérjünk.

Mint hogy Gasch János úr az elégtétel megadását megtagadta és segédeit megnevezni vonakodott, Részedről az ügyet a lovgias eljárás szabályai szerint befejeztnek nyilváníttuk.

Eperjes, 1908. szeptember 23-ikán.

Dr. Fuchs Lípót s. k. Bodon Miksa s. k.

### Nyilatkozat.

Tudomásomra jutott, hogy Gasch János többek előtt becsületeset sértő nyilatkozatot tett. Mint hogy fentnevezett a tőle kért lovgias elégtétel megadásától vonakodott, kénytelen voltam ellene rágalmasz miatt a bűnvádi feljelentést az eperjesi büntető-járásbírósnál megtenni.

Eperjes, 1908. szeptember 24-ikén.

Károly Arthur s. k.

### Hólabda-levelek.

Hébe-korba sajátzerű levelekkel vagy levelező-lapokkal zaklattatunk, melyek egy imát tartalmaznak, oly célból, hogy az annyiszor és annyiszor mondassék el, elsősorban pedig többször írjuk le és küldjük más személyeknek testi és lelki áldások elérésére véget.

Itt ott gyanítják látszólag, ki az úgynevezett hólabda-levelek küldője.

Csak a közelmúlt napokban érkezett címemre egy levelező-lap az alábbi tartalommal:

„Bámulva önfeloldozó hitét és hittérítési buzgóságát és a legjobb sikert remélve és kívánva, utasításának megfelelően (!) az előirt imát 9 napon át mondtam el és minden utasítást is híven teljesítettem, sajnos azonban, vágyam nem teljesült, minnek oka valószínűleg nem az ima mindenhatósága, hanem az én méltatlanságom. Diesértessék urunk Istenünk.”

Sajnálom, hogy ezen levelező-lap írója nem merete magát megnevezni, úgy, hogy nincs módomban neki egyenest válaszolhatni.

Tudomására adom ezért ezen az úton úgy a levelező-lap írójának, valamint mindazoknak, kik ugyanazon tévedésben vannak, hogy nekem ilyen hólabda-levelek írásában nincs részem.

Midőn magam kaptam ilyet, az a kályhába vándorolt. Én a hólabda-leveleket esztelen illetlenségnek tartom, melyeknek az igazi vallásosságához semmi közük.

Nem az efféle játékok, hanem az őszinte megtérése a szívnek Istenhez, vezet az embert az üdvösséghez, most és mindörökké.

Husz Arminé.

\* Az e rovat alatt foglaltakért felelősséget nem vállal a Szerk.

## Az „ALTVATER“ likörgyár GESSLER SIEGFRIED

csász és kir. udvari szállító, József főherczeg ő fenségének kamarai szállítója, Budapestben

## „ALTVATER“ likörjét

és minden egyéb likörkészítményeit, valamint a legutóbbi termésből ezüst üstben befőtt

## MÁLNASZÖRPÖT.

# KALOGÉN

BRAZAY SÓSBORSZESZ  
FOGKRÉM és SZÁJVIZ



Elegáns külső,  
tartalmas bor, finom üdítő íz és zamat  
jellemzi pezsgőnket.

Kapható:

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

### Megbízható borajánlat.

Bizalommal ajánlok kitűnő, ragyogó, aranyfehér badacsonyvidéki hegyi-bort, öt és újat, vasúton, kölcsönhordóban szállítva, 50 literen felüli mennyiségben, literenként 60 fillér árban. Ehhez járul a csekély vasúti díj. Az ajánlott bor a szentantalfai ág, hitv. ev. gyülekezet tulajdonát képezi. A bizalommal kért megrendelések alulírottához intézendők. Nagy Lajos evang. lelkész, Szentantalfa, Zalamegye. Vasútállomás: Tapolca.

## Eladó házak.

Az Árok-utca 41. számú új, emeletes ház és a kálvária-úti 31. sz. új, földszintes ház szabad kézből eladó.

Tudakozódni lehet D. J.-nál, Árok-u. 41.

4090—1908. ügysz

## Hirdetmény.

Az alulírott m. kir. kincstári erdőhivatal köz-hírré teszi, hogy a tótsóvári tűzifaraktár készlete, további intézkedésig, az alábbi egység-árakon árúsíttatik el, ú. m.

egy ürköbm. bükk hasábfá 8, azaz nyolcz kor.,  
egy ürköbm. bükk selejtfa 6 kor. 30 fill.,  
azaz hat kor. 30 fill.,  
egy ürköbm. bükk dorongfa 5 kor. 70 fill.,  
azaz öt kor. 70 fill.,  
egy ürköbm. bükk áterdőlési vegyesfa 6 kor. 60 fill.,  
azaz hat kor. 60 fill.,  
egy ürköbm. tölgy hasábfá 6 kor. 70 fill.,  
azaz hat kor. 70 fill.,  
egy ürköbm. tölgy selejtfa 5 kor. 70 fill.,  
azaz öt kor. 70 fill.,  
egy ürköbm. tölgy dorongfa 5 kor. 30 fill.,  
azaz öt kor. 30 fill.

Az eladási áron felül 10 kor.-tól 100 kor.-ig 10 fill. gyermeknevelési járulék is fizetendő.

Tótsóvári m. kir. kincstári erdőhivatal.

Kneipp plébános

## SALÁN HAJVIZE

a legideálisabb és legjobb.  
Üvegekben à 2 K. és 4 K.

Kapható Eperjesen: PÁLESCH ÁRPÁD drogériájában.

# Fektor

az egyetlen

hashajtó limonádé.

Kellemes ízű, gyors és  
biztos hatású.

Szükséges minden háztartásban!

Kapható mindenütt. Üvege 80 fill.  
„KOLUMBUS“ vegyszeti gyár részv.-társ.  
Budapest, VIII., József-utca 16—18.

Alapított 1869.

# KÖSCH ÁRPÁD

Korszerűen s díszesen felszerelt \* Legválasztékosabban berendezett

## KÖNYVNYOMDÁJA || PAPIRRAKTÁRA

### EPERJESÉN.

Árjegyzékek, számlák, czégekártyák, körlevelek, üzleti jelentések, inté-  
levelek, czímkék, vonalozott  
üzleti könyvek; levelezőlapok,  
csomagoló- s levélpapírok és  
borítékok czégnomással. ooo

Pénzügyintézeteknek: Alapszabályok,  
értékpapírok, mérleg számlák, üzleti  
könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére:  
Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások,  
kötvények s szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb.

Bármely hírlapra  
előfizetések  
közvetítée.

Díszművek, könyvek, hetilapok, folyóira-  
tok elegáns és pontos előállítás, köz- és  
magánhivatalok, takarékpénztárak nyom-  
tatványainak szép és csinos kiállítás.  
Különlegesség könyvnyomdai színnyomásban!

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és  
más hivatalos nyomtatványok rak-  
tára. Oklevelek, isk. értesítők,  
bizonyítványok s kimutatások  
nyomatása. Névjegyek. Bevá-  
sárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meg-  
hívók izléses kivitelben, falragaszok,  
műsorok, étlapok, táncrendek, színlapok s egyesületek  
részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítás. —  
Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték.

Motorhajtóerő-  
berendezés.  
Tömöntöde.

Költségvetések — készítenő nyomtatványokról — postafordultával.

**70 év óta a SIRUP-PAGLIANO**, mint a legjobb és legbiztosabb hashajtószert, sok ezer családnál eredményesen van bevezetve. Ezen, Girolamo Pagliano florenzi tanár által feltalált és 1838 óta előállított vértisztítószert csak akkor valódi és eredményes, ha a gyártmány a törvényesen védett kékvignettával és Girolamo Pagliano tanár névaláírásával van ellátva. Ezen különlegességek orvosi rendeletre az ország minden jobb gyógyszer-tárában kaphatók. Orvosi rendelés szerint használva, megszüntetik a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlás a fejbe stb., előmozdítják az anyagcserét és vértisztítóan hatnak bőrkiütések-, köszvény-, csúz-(rheuma)-nál stb. Elismert szer étvágytalanság és az ülő-foglalkozás egyéb következményei ellen. A «Girolamo Pagliano» készítmények folyékony szirupalakban és poralakban kaphatók. Megrendelések intézőndők: Girolamo Pagliano tanár Florenz (A. 15). Via Pandolfini. Elismerő-leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselő: dr. F. Herzig Wien, IX. (A. 15) Löblichgasse 4. Gyógyszertárak főraktárként legelőnyösebb feltételek mellett kerestetnek.

**Müncheni Kindlbräu**  
friss csapolás  
szombat-, szeptember 26-ikától kezdve a „Fekete sas”-szálloda éttermében.  
Palackokban kapható: Berger-kávéházban, Palkovits éttermében, Atlasz csemegekereskedésében.

**A kertnek legszebb díszét képező ezüstfehér-levelű ezüstfenyőt**  
(Picea pungens argentea)

50—60 cm . . . . .	à K. 5.—
70—80 » . . . . .	» 8.—
90—100 » . . . . .	» 10.—
100—120 » . . . . .	» 15.—
130—150 » . . . . .	» 20.—
180—200 » . . . . .	» 30.—
220—250 » . . . . .	» 40.—

**ezüstjegenyefenyőt**  
kaliforniai fehér jegenyefenyőt (Abies concolor)

50—60 cm . . . . .	à K. 2.—
70—80 » . . . . .	» 4.—
90—120 » . . . . .	» 6.—
130—150 » . . . . .	» 8.—
160—180 » . . . . .	» 10.—

ajánl:  
**NIEMETZ W. F.**  
faiskolája  
**TEMESVÁR.**  
Gyümölcs- és díszfákrol szóló árjegyzéket kívánatra készséggel küld a faiskola.

**1 liter igen jó asztali bor**  
60 fillértől feljebb kapható  
ifj. Reisinger László  
fűszerkereskedőnél, Fő-utca 97., a Kollégiummal szemben.

Geldmackvolle, elegante und leicht ausführbare Colletten.  
**WIENER MODE**  
mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“. Jährlich 24 reich illustrierte Seite mit 48 farbigen Modebildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.  
Vierteljährlich: K 3.30 = Mk. 2.80.  
Gratisbeilagen:  
„Die praktische Wiener Schneiderin“ und  
„Wiener Kinder-Mode“ mit dem Beiblatt  
„Für die Kinderstube“ sowie  
„Schnittmusterbogen“.  
Schnitte nach Maß. Als Begünstigung von beiderem ihren Abonnentinnen Schnitte nach Maß für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Ertrag der Speise von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für tadellofes Pailien. Die Anfertigung jedes Collettenstückes wird durch jeder Dame leicht gemacht.  
Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und Postanstalten sowie der Verlag der „Wiener Mode“, Wien 62, Spandorferstraße 87, unter Beiliegung des Abonnementsbetrages entgegen.

**300 hordó tokajhegyaljai bor, saját termés, egészben és hordónkint is eladó.**  
1906. évi szamorodni literje . . . . . 40 kr.  
1907. » pecsényebor » . . . . . 30 »  
Lavotha Istvánnál, Erdőbényén.

**Irodai gyakornokok azonnal felvétetnek.**

Czím a kiadóhivatalban.

**A legkapósabb politikai napilap: „AZ UJSÁG“**  
Főmunkatársak: Herczeg Ferencz, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Mikszáth Kálmán.  
Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.  
Társzerkesztő: dr. Ágai Béla.  
**Előfizetési árak:**  
Egész évre . . . . . 28 kor.  
Félévre . . . . . 14 »  
Negyedévre . . . . . 7 »  
Egy hónapra . . . . . 2 » 40 fill.  
Hetenkint ASSZONY és GYERMEK melléklet.  
Megrendelő ezim:  
**„AZ UJSÁG“ kiadóhivatala**  
Budapest, Rákóczi-út 54.  
„AZ UJSÁG“ olvasóterme a vidékről a fővárosba érkező előfizetőink rendelkezésére áll.

**PÉTERFALVAI PAPIRCIÁR**  
**OCEAN GGB.**  
**LEGJOBB MINŐSÉGŰ HAZAI GYÁRTMÁNYÚ OKMÁNY, IRÓ ÉS FOGALMI PAPIROK**  
KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSSEN

892—1908. szám.

**Árlejtési hirdetmény.**

Alulírott m. kir. főbányahivatal kezelete alatt álló sófőző-üzem 1909-ik évi termény- és anyagszükségletének biztosítása czéljából árlejtés hirdettetik:

- I. csoport.**  
**Gabonaneműek.**  
200 q búza hl.-ként 75 kg. súlylyal,  
420 q rozs » 71 »  
24 q zab » 43 »
- II. csoport.**  
**Takarmányneműek.**  
60 q széna,  
15 q zsupszalma,  
10 q alomszalma.
- III. csoport.**  
**Olajneműek.**  
180 q nyers, szűrt schodniczai kőolaj (Dieselmotorok hajtására),  
600 kg. kétszer finomított repce égő-olaj,  
600 kg. gépolaj (gyorsjárású dynamogépek kenéséhez),  
1600 kg. C<sub>00</sub>-jegyű Nöbel-féle hengerolaj.
- IV. csoport.**  
**Fűrészarúk.**  
600 drb 4 m. hosszú, 30 cm. széles, 3 cm. vastag fenyődeszka,  
1000 drb 4 m. hosszú, 6 cm. széles és 3 cm. vastag fenyőléc.
- V. csoport.**  
**Építési anyagok.**  
80 prisma (à 2 m.<sup>2</sup>) törött trahyt-kavics és 80 m.<sup>3</sup> homok.  
Ezen termények és anyagok a beálló szükséghez képest 1909. évi január, április, július és október hó elején esedékes negyedévi részletekben, illetve a homok és kavics 1909. évi július végéig beszállítandó leszen.  
A szállító vállalkozók által a leteendő bánatpénz, mely az ajánlott összegnek 5%-át teszi és az árlejtés után a megmaradt szállítók által 10%-ra kiegészítendő, készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban az árlejtést megelőzőleg valamely m. kir. állami pénztárnál leteendő és csakis a nyert hivatalos nyugta vagy ennek közjegyzőileg hitelesített másolata, esetleg postafeladóvevény az 1-koronás bélyeggel ellátott magyar szövegű ajánlatához csatolandó.  
A beadott ajánlatokban az ajánlott egységárak számokkal és betűkkel pontosan kiírandók és felemlítendő, hogy ajánlattevő a szállítási feltételeket — melyek az alulírott m. kir. főbányahivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők — ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.  
Az árlejtés megtartására 1908. évi október 29-ik napjának délelőtti 10 órája tüzetik ki, mely határidőn túl beadott ajánlatok többé figyelembe nem vétetnek.  
Sóvárt, 1908. szeptember hó 17-ikén.

A sóvári m. kir. főbányahivatal.

**Görös-csillapító, szélhajtó Hódony-csöppök**  
1844 óta használatban levő étvágygerjesztő, emésztést elősegítő háziszert.  
**Egy üveg ára 1 K.**  
Két üvegnél kevesebb (2 K. 50 f. utánvét mellett) postán nem küldetik.  
Beszerezhető:  
**BITTNER GYULA** gyógyszer-tárában  
Gloggnitz (Alsóausztria).

**BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ**  
**Kitünő hatású vese- és hólyagbajoknál.**  
Szénsavdús, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített, **rendkívül üdítő asztali víz.**  
Üdit, gyógyít! Orvosilag ajánlva.  
Ivógymódrá használva vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásúnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:  
**Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdő.**

# Paradicsom

kilója 7 krajczár, csomagolás önköltségen. — Izambert-körte 15 kr. kilónként Stögermayer Antalnál, Szolnok.

4592—1. kig. sz.

## Versenyárgyalási hirdetés.

Az Eperjesen építendő **katonai csapat-kórház** föld-, kőműves-, kőfaragó-, ács-, cserépfedő-, bádogos-, asztalos-, lakatos-, vas-, mázoló-, üveges-, elszigetelő-, szobafestő-, telekredezési, csatornázási és vízvezetési munkálataira zárt írásbeli versenyárgyalást hirdetek.

Az építés 1909 évi október hó 1-jéig föltétlenül befejezendő.

Pályázni lehet a felsorolt munkacsoportokra úgy együttesen, mint külön-külön is, fenttárva Eperjes sz. kir. város közönsége magának azt a jogot, hogy egyes munkacsoportokat az általános ajánlatokból kivéhesse s azokat mások által vagy házi kezelésben hajthassa végre.

Az építéshez szükséges téglát Eperjes sz. kir. város közönsége adja; még pedig a kézi-téglát ezer darabonként 30, azaz harmincz koronáért, a géptéglát 40, azaz negyven koronáért.

Az építésre a kereskedelemügyi miniszter által kiadott részletes építési föltételek az irányadók.

Felkérem ennelfogva azokat, a kik versenyezni óhajtanak, hogy a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlataikat nálam 1908 évi október hó 27-ikén déli 12 óráig adják be. A később érkező ajánlatokat még akkor sem fogom elfogadni, ha azok a megjelölt határidő lejárta előtt adtak is postára.

Az ajánlatokhoz az ajánlati költségvetés 5%-ának megfelelő bántópenznek Eperjes sz. kir. város házipénztáránál történt befizetését igazoló nyugta csatolandó.

E bántópenz az ajánlat elfogadása esetén biztosítékul marad, mely a vállalkozó keresetéből 10%-ra fog kiegészíteni.

A beadott ajánlatok 1908. évi október 27-ikén d. u. 4 órakor fognak Eperjes sz. kir. város tanácsalmában felbontatni.

Az építési tervek, a műszaki leírás és az ajánlati költségvetés Eperjes sz. kir. város építésznél a hivatalos órák alatt megtekinthetők s az ajánlati minta, továbbá az ajánlati költségvetés díjtalanul, a tervmások pedig 20 koronáért megszerezhetők.

Azok, a kik az építésre a megbízást megkapják, az ajánlati minta és ajánlati költségvetés elkészítéséért az ajánlati összeg 1/10%-át tartoznak fizetni.

Azok, a kik az ajánlatok tárgyát képező munkacsoportokra a törvényszerű képesítéssel nem bírnak, tartoznak bejelenteni képesített munkavezetőjük nevét.

Az építéshez, a közszállítási szabályzat értelmében, magyar munkások alkalmazandók és magyar gyártmányú anyagok használandók.

Eperjes sz. kir. város tanácsának 1908. szeptember 21-ikén tartott üléséből. **Krayzell Aladár,** polgármester.

## MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

## MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer kőszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ózozott eredeti üveg ára 2 kor. Moll-féle gyermek-zsappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nő-zsappan a bőr gyökeres gondozására és apólasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-zsappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-székhely: Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel teljesíthetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

## Figyelmeztetés!

Kérjük, ne tessék a bevásárlásnál egyszerűen egy csomag vagy ládika „cikóriát”, hanem határozottan:

### „Franck”

féle gyártmányt kérni, oly végből, hogy a mindenkor egyenlő és legjobb minőség iránt meg legyen a kellő biztosítéka. — Ügyeljen emellett a védjegyekre és aláírásra, mert csomagolásunkat azonos színekben és papírban, val mint hasonló nyomtatással utánozzák.



*Franck Henrik Fiai*  
Kassa.

u. Kuw. D. x. 4259. Ap. 06. II. W. W.

# THRÓR GYULA

üzletébe az őszi és téli ujdonságok nap-nap mellett érkeznek.

Különös figyelmébe ajánlom az igen tisztelt vevőközönségnek hírneves női gyapot costum- és ruhakelméimet, jó mosó, nyomtatott és szövött barheteket, kész női selyem, gyapjú és mosó blousokat, jupon, selyemkelmék, Stór posztó- és csipke-függöny, ágy- és asztaltakaró, trieszti Lino-leum, futó- és asztalszőnyegek, len- és pamut-vászon és még sok más cikkeimet, nemkülönben teljes menyasszonyi kelengyék beszerzését.



**CLAYTON & SHUTTLEWORTH**

Budapest, Váci-körút 68,

Altal a legjutányosabb árak mellett ajánlatok:

**Locomobil és gőzcséplőgépek,**

szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, löher-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczmorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes ecél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.



Oh jaj!



Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

**Egger mellpasztillái,**

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17

Eperjesen kapható: Williger Pál, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógyszertárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszertárakban.

Éljen!



Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.